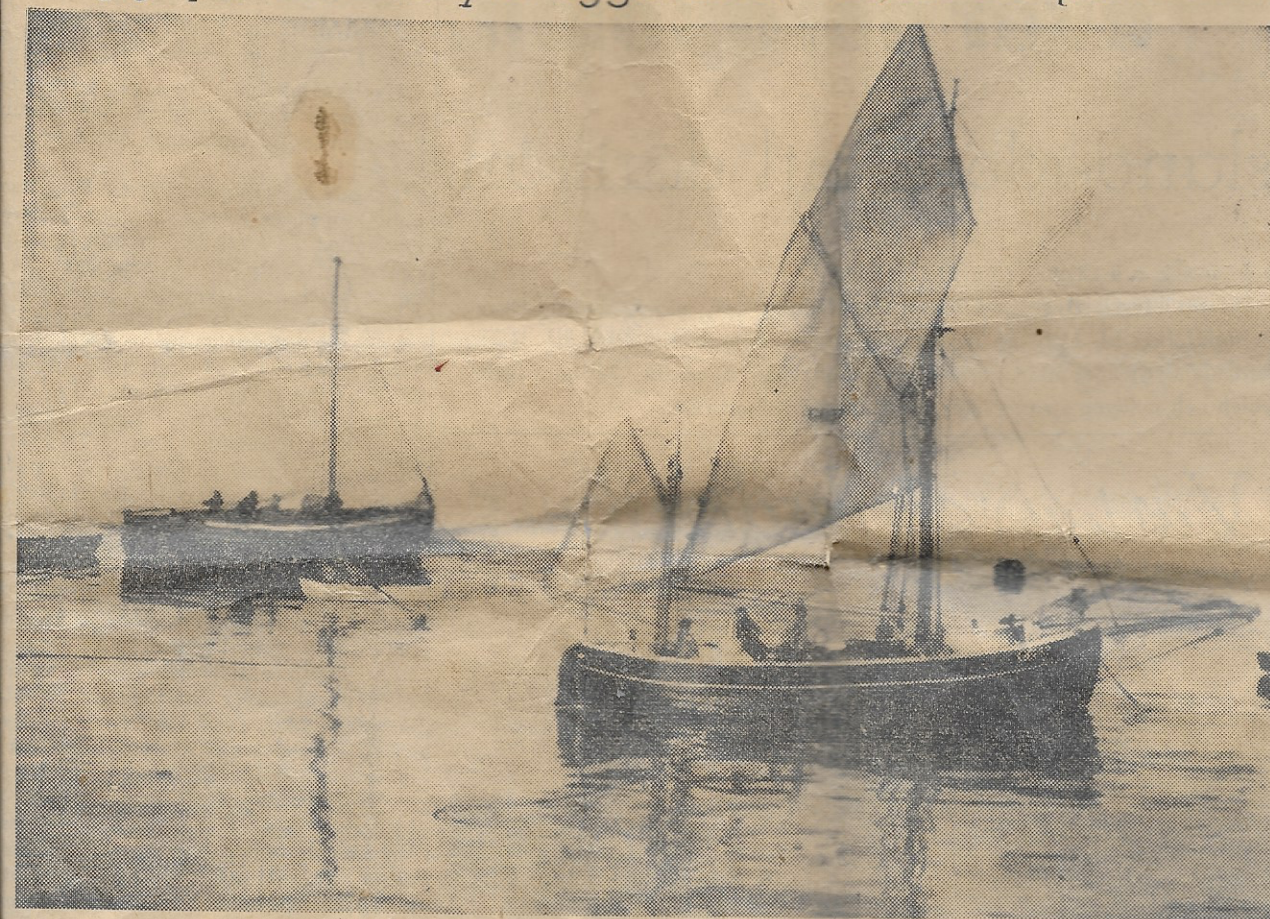

Snurrevadsfisket har fått en präktig monter i Sjöfartsmuseets fiskerisal.

Fartyg på havets yta ligga med vaden ute på botten.

Snurrevadsbåtar i arbete — naturligare kan scenen knappast bli.

Snurrevadarna i läge på havsbotten.

Sjöfartsmuseet i Göteborg rymmer många skatter, och det är svårt att uppdraga några jämförelser mellan dem. Men det är säkert ej ägnat att förklara någon annan avdelning om man säger att fiskeriavdelningen är något alldeles enastående, något, som knappast något annat museum i Europa har maken till. Museets intendent, kapten Olof Traung, har själv

tal famnar, och så halade man in den på botten släpande snurrevaden. Dess långa tåg och armar liksom samlade alla fisk inom räckhåll i säcken bakom, och när fiskarna fingo upp redskapet var det ofta fullt av fisk. Då i början lade man vaden på blott omkring 26 meters djup, och v. s. på den fiskarebefolkningen anser vara grund. En andra modell visar en fiskekvass

till Göteborg och sålde sin fisk där. Det var mest rödspotta de fångade. När de kommo på natten stannade de alltid ute vid Nya Älvsborg, där vattnet ännu var ganska saltmångt, och där lågo de stilla tills vid 3 å 4-tiden på morgonen, när fiskförsäljningen började på kajen — deras plats var där, vareist flodsprutan nu är förlagd. Sin fisk införde de då spritt sprängande färsk. Ty de förvarade den levande i ett med direkt inströmmande havsvatten fyllt rum, därav namnet kvass. På den tiden fingo göteborgarna alltid levande rödspotta till sina kök. Fiskerilagen och sprätte på fiskmånglerskornas bord till långt fram på dagen, om den ej blev såld förr.

Numera är snurrevadsfisket det kanske mest bedrivna av alla fiskerna. Det har betänkligt trängt in på vadsillfisket, vilket för en del år sedan bedrevs av cirka 250 bohuslänska fiskebåtar. Nu är det väl blott ett 50-tal, som syssla med de väldiga vadarna under sillfisket. Snurrevadar ha snart sagt alla. De moderna fiskerifartygen kunna använd dem med för-

Eldsbergadräng fick 6 mån. penningss

Dömd för 128 kr., visad om inbr

Vid Höks häradsrätt sådes i går på kronohäktet den för stölden från drär Larsson i Eldsberga ha bruksarbetaren Joel Henri misstänktes ha tillgripit l le sparkapital, cirka 1 Henriksson hade som bekänt att han stulit 128 han hade bestämt förne begått inbrott. Han hade givit att dörren stått öp lät landsfiskal Börjesson vittnen, som intygade son ofta besökt Larsson, hade däremot förut envi att ha umgåtts med Larss

Rätten dömd Henrikss nekande för inbrottsstöl, ansåg styrkt att han med gått in i Larssons kamma garna voro förvarade. mättes till sex månaders och Henriksson skall kv hakte i avbiden på straff lande.

Vid Barnsanatoriet Rävlar förra året 87 gossar och 80 15 år intagits, medan 76 re vits. Medeltalet vårdade p till 120, högsta antalet var 73. Alla inträdesökande l kunnat beredas plats. M gossarna ökades under året och för flickorna 4,4 kg. 2 erhållit ca 7,500 kvartsljusbe

och naturtroget som möjl Traung går omkring och nyförvärvet. Vi lägga de grenen till den andra, så om ett par år skola vi visa ett fullständigt fi Redan nu komma många besökare. Även från f ningens sida göres då o

De sn

... till maken till. Museets-
intendent, kapten Olof Traung, har själv
varit ute på spaning i utlandets olika
museer men icke någonstädes påträffat
en motsvarighet. I Rotterdam
finns verkligen ett par montrar med
åskådningsmaterial från fisket, men
det är också allt.

På sjöfartsmuseet i Göteborg... ja
egentligen skulle en hel liten avhand-
ling ägnas åt vad fiskeriavdelningen
där bjuder av sevärt. Kapten Traung
själv har stark klockarekärlek för fi-
skeriavdelningen, och för hans båda
första medhjälpare f. d. fiskaren och
fortfarande charmören Albert Larsson
från Björkö och hr August Månsson
är det hart när heliga ting de ha att
syssla med, modeller av fartyg och
redskap, som de själva umgåtts med
i naturlig storlek under ofta livsfar-
ligt utövande av sina yrken.

Avdelningen har flera charmant
ordnade montrar, i vilka man får se
fiskarebefolkningens liv på land och
på sjön, sådant det är. Montrarna
äro stora lådor, på vilkas botten eller
mittel äro anbragta refflade glasski-
vor. De föreställa havet. Vid havs-
stranden finner man i en monter en
fiskförädlings- och guanofabrik, där
havets silver förvandlas till konserver
eller gödning. En annan monter vi-
sar det gamla landvadsfisket med bå-
tarna strax utanför stranden, läggan-
de ut vaden. En monter åskådliggör
det tidiga snörpvadsfisket, sådant det
bedrevs innan fiskerinäringen tagit
maskinkraften i sin tjänst. Då be-
drevs också vadsillfisket rätt nära
havsstranden, ehuru ute på djupet, och
snörpvaden var ej särskilt djup. Nä-
sta monter visar det moderna snörp-
vadsillfisket med stora motorbåtar och
våldiga vadar — man kan få en fö-
reställning av deras storlek av en bild
på ena väggen, där hela Sjöfartsmu-
seet placerats inuti en vad och blott
upptar en del av denna.

Ett par montrar visa präktigt
utförda modeller av moderna fiskebå-
tar, en vadfiskebåt och en snurrevads-
båt. Och därmed ha vi kommit till
agens nyhet på avdelningen, den nya
monter, i vilken snurrevadsfisket och
dess utveckling åskådliggöres. Där ser
man båtarna på havet — glasskivan
— och under denna, på havsbotten,
synas snurrevadarna fastgjorda i tåg,
kanske 1,500 famnar bakom båtarna.
Allt är ju i liten skala, men propor-
tionerna äro de riktiga i alla detaljer
som havet, förstås. Ifråga om
det får fantasien trola fram de rik-
ga vidderna.

Först ser man en liten båt från
snurrevadsfiskets första tid, omkring
1878, då det nya fisket uteslutande
bedrevs för hand. Båtlaget sänkte ned
snurrevaden i sjön, förflyttade sin båt
till stycke från platsen, kanske ett 50-

fiskarebefolkningen anser vara grund.
En andra modell visar en fiskekvass
av den danska typ, som till ett antal
av 30 å 40 förvärvades till Bohuslän
i slutet av 1800-talet. Den är uteslu-
tande segelbåt, men den har ångdrif-
ven winsch ombord. All inhalning av
vaden skedde nu med winschen. Man
kunde nu lägga ut vaden på större
djup, ända till 250 famnar, och linor-
na, i vilka vadarna halades in, kunde
vara ända till 600 å 700 famnar.

— Det har varit så roligt att för-
söka göra en fullgod modell av dessa
danska kvassar, som voro i bruk när
jag var ung fiskarepojke, säger hr
Larsson. Det har måst ske efter min-
net, ty numera finns ingen av dem i
behåll. Men jag tror att allt är fullt
korrekt, både dimensioner och former.

Västkustfiskareföreningens ombuds-
man, hr Sam. Corneliusson, som ock-
så har sin hand med i ordandet av
Sjöfartsmuseets fiskeriavdelning, tar
till orda och berättar för besökaren
om vilken oerhörd stor tillgång Albert
Larsson är för dessa samlingar. Han
är nästan den ende, åtminstone en av
de mycket få, som numera känner till
allt om dessa gamla båtar. Fiskeri-
avdelningen kan skatta sig särdeles
lycklig, säger hr Corneliusson, som
kunnat få hans erfarenheter, kunnig-
het och goda minne om gångna tiders
förhållanden till sin disposition. Med
hans hjälp hoppas avdelningen så små-
ningom kunna få fram en fullt verk-
lighetstrogen bild av dessa äldre ti-
ders båtar, redskap och annat.

Vad nu särskilt dessa danska
skekvassar betyda, var det en sär-
skild charm med dem, berättar hr Cor-
neliusson vidare. De gingo direkt in

na under sillfisket. Snurrevadarna ha
snart sagt alla. De moderna fiske-
fartygen kunna använda dem med för-
del, och de taga all slags fisk med
dem. Deras vadtåg kunna vara ända
till 1,500 famnar långa.

— Jaha, säger hr Larsson, det är
nog så det. Men kanske snurrevadar-
na i sin tur få vika för trålarna. I
verkligheten ha fiskemotortrålarna nu-
mera blivit så talrika att de nästan
tvingat ångtrålarna att lägga upp. Och
de inkräkta på snurrevadarna också.
Det är ju vida lättare att fara fram
med trålen släpande efter sig än att
ligga stilla och hala snurrevaden till
sig. F. ö. är det mycket vanskligt att
fiska med snurrevadarna vintertid, ty
tågen, som vaden halas in med, bli då
lätt sköra och brytas, om man inte är
mycket aktsam.

Det finns montrar, som visa trålfis-
ket också, både motortrålfisket och
ångtrålfisket. Ångtrålaren är f. ö. en
mästerligt utförd modell, som skänkts
till museet av en trålrödfirma.

Varligt och stillsamt pyssla Alfred
Larsson och August Månsson med sitt
havspanorama. Det är ännu långt
ifrån färdigt, ty ytterligare flera mo-
deller skola placeras på "havet" och
havsbotten. Allt skall bli så putsat

Göteborgstraktens vack-
raste marker för som-
marbebyggelse utbjudas
till salu å

PIXBO

Vid Välsjön säljes ett
antal tomter. Läget är
idealiskt; 12 km. från
Göteborg, 15 min. prome-
nad från Pixbo anhalt.
Rakt söderläge mot sjön,
ek, björk- och barrskogs-
vegetation. Vagar och
brunnar iordningställda.
I prisläge från Kr. 800.

TOMTCENTRALEN,
Korsgatan 11.
Telefon 39380.

VILL NI HA
EN VERKLIGT GOD
FRITYRKOKT FISK ?

tag då

VINETA

Run-cja

GOD MATOLJA

Helflaskor Kr. 75 ★ Halvflaskor Kr. 1:-
Säljes endast i de privata affärerna.

och naturtroget som möjligt. Kapten Traung går omkring och gläder sig åt nyförvärvet. Vi lägga den ena fiskegrenen till den andra, säger han, och om ett par år skola vi säkert kunna visa ett fullständigt fiskerimuseum. Redan nu komma många intresserade besökare. Även från fiskarebefolkningens sida göres då och då besök.